

"Ramon Llull, l'home amb més caires que un diamant"

Montserrat Nadal,
Coordinador de Pissarra

En el marc de la celebració del congrés dels Jubilats per Mallorca, el passat 14 de novembre a La Real, va tenir lloc una conferència a càrrec d'en Pere Morey, que tractà molts aspectes relacionats amb la figura i el carisme d'un personatge tan gran com Ramon Llull, i les múltiples facetes i aportacions que ens pot oferir.

1. Ramon Llull, teòleg

Pere Morey comentà que aquest era l'aspecte de Llull que menys interès li despertava, per tractar-se la teologia d'un saber que "no es pot estudiar ni mesurar en els laboratoris". Esmentà que, com que l'Esperit Sant es representa en forma de colom, la teologia no és més que "un art de fer volar coloms". El ponent expressà que Llull va ser un defensor del dogma de la Immaculada Concepció, un fet que el va dur a establir

una forta amistat, mentre era a la Sorbona a París, amb Duns Scoto, un altre gran valedor d'aquesta creença.

2. Ramón Llull, informàtic

El beat mallorquí pot ser considerat com "l'avi de la cibernètica", segons diu Papini, que el considera el precursor dels ordinadors i el creador d'un sistema de pensament tan enginyós i complex com és la seva **Ars**. Morey destacà la gran influència que Llull va tenir en pensadors com Gior-

dano Bruno, que acabà a la foguera de la Inquisició; en el creador de la lògica moderna Leibniz, en el matemàtic francès Condorzet, que es va basar en el sistema lul·lià per a fer que les eleccions fossin més justes; en el poeta Mallarmé, en l'escriptor argentí Jorge Luis Borges, o en el pintor Antoni Tàpies.

3. Ramon Llull, novel·lista i poeta

Llull escriu la primera novel·la que es coneix a l'Oc-

cident, la seva obra **Blauquerna**, que és el nom d'un palau de la ciutat d'Istanbul. Com a poeta és un home completament apassionat, tal com podem llegir en els seus versos d'**Amic e Amat**, que el psicòleg Freud considerà com a profundament eròtics.

4 Ramon Llull, profeta

Pere Morey esmentà les aportacions del teòleg jesuïta Teillard de Charden, que considerava Llull com un precur-

sor de la seva teoria de l'evolució de la complexitat dels éssers vius, que aquest pensador francès denominà amb el nom de "noosfera". Una consciència planetària compartida que el beat mallorquí ja havia intuït molts segles abans quan parlava dels esglaons en el camí del coneixement, amb totes aquestes etapes: la pedra – la flama – la planta – la bèstia – l'home – el cel (amb les ànimes dels benaurats) – els àngels (que ja coneixen Déu) – el mateix Déu (alfa i omega, principi i fi de totes les coses).

5. Ramon Llull, diplomàtic

En el seu afany de fomentar el diàleg i assolir la plena concòrdia, Llull va proposar, entre altres mesures, la unificació de totes les ordes militars sota el comandament d'un **Rex bellator**, que manàs damunt elles. En la recerca de la pau i l'entesa del món de la Mediterrània, també va anar a exposar el seu pla al Papa Climent V, i no dubtà a viatjar fins a Xipre per a trobar-se amb el gran Mestre del Temple.

6. Ramon Llull, estratègia

Pere Morey esmentà una faceta poc coneguda de Llull, a qui presentà com un gran estratègia, per la seva coherència i la viabilitat de l'empresa que havia dissenyat, a l'hora de recuperar els territoris de Terra Santa. Es tractava d'una croada autofinançada, "autosostenible" en paraules del ponent, entre l'Europa catòlica i Palestina. Fent servir com a punt de partida el lloc de Múrcia, en què s'havien de reunir els soldats europeus i els templers, la ruta havia d'arribar a Jerusalem, amb escamots de missioners experts en llengües, amb la incorporació progressiva de joves i sempre amb la rereguarda coberta.

Aquest va ser, precisament, el mètode que empraren les tropes islàmiques en el seu implacable avanç i expansió per terres europees.

7. Ramon Llull, geoestratègia

Una de les empreses que Llull va dur endavant, en el seu afany per assolir la pau mundial, va ser la d'enviar missioners a Damasc, lloc de residència del Gran Khan, amb la intenció de cristianitzar els tàrtars, que habitaven aquelles llunyanes estepes fredes. En relació a la qüestió dels pobles musulmans, que eren presents tant a les estepes fredes com a les calentes del nord d'Àfrica, Pere Morey es referí a les grans diferències entre els musulmans, gent que es dedicava a la pràctica de la ramaderia, de mentalitat més aviat passiva-, i els cristians, gent hortolana, dedicada al conreu de l'agricultura, com un dels factors que havien fet més difícil la seva confluència i entesa.

Esmentà, també, que el primer conflicte violent que es dona al llarg de la història, segons ens conta la Bíblia, és entre un pagès i un ramader, Caín i Abel, germans enfrontats a causa d'una dialèctica del tot irreconciliable.

8. Ramon Llull, comunicador

Llull va ser, per damunt de tot, un gran comunicador; i tota la seva vida i la seva producció literària pretenien aquest ideal: fer-se entendre per tothom i ser capaç de demostrar la veritat de la seva fe i els seus raonaments. Amb aquesta intenció aprèn l'àrab amb l'esclau musulmà, refà tantes vegades com calgui la seva Art perquè pugui ser accessible a la majoria dels seus lectors o oients, funda una escola de llengües a Miramar. La seva

empenta comunicativa és imitada després pels missioners mallorquins que se'n van a Califòrnia, com el Pare Serra de Petra, que aprenen i prediquen amb la llengua dels llocs on anaven.

9. Ramon Llull, heroi

Pere Morey es referí a Llull com un heroi, com tants altres que ha conegut la nostra terra, i lloà la seva valentia a l'hora de dur endavant la seva tasca missionera, sense tèmer en cap moment per la seva integritat física. Però encara anà molt més enllà a l'hora de valorar el grau d'heroïcitat del pensador mallorquí: Llull no només no dubtà el més mínim a

l'hora de preservar el seu benestar material i la seva integritat física sinó que, fins i tot, posà en perill la seva salvació o condemnação eterna quan a Gènova hagué de decidir si entrava a formar part dels Dominics, i amb això salvava la seva ànima; o si es decidia pels Franciscans, i d'aquesta manera salvava la seva Art.

Vegem com ho conta el mateix Llull, a la Vida Coetània:

"Ramon, per tant, considerant d'un part la seva damnació si no romanía amb els Predicadors, i de l'altra la pèrdua de la seva Art i dels seus llibres si no romanía amb els Frares Menors, va elegir

- cosa més que admirable – la pròpia eterna damnació ans que la pèrdua de la predita Art que ell sabia que havia rebut de Déu per a la salvació de molts i, sobretot, per a l'honor de Déu."

L'heroïcitat de Llull és tan gran que posa per davant els seus llibres i la seva Art a la pròpia salvació eterna. I aquesta decisió, en un home creient i cristià de l'Edat Mitja, sobrepassa tots els límits d'allò que fins ara havíem conegut. ■

